

Nr 30.

Av herr Spetz, *angående beskattningen av vid försäljning av fartyg återvunna värdeminskingsavdrag m. m.*

28 § 2 mom. kommunalskattelagen innebär rätt till uppdelning av taxering för återbekomna värdeminskingsavdrag vid förlust av fartyg, vilken rätt under krigsåren utsträcktes dels beträffande tiden, dels också vid försäljning av fartyg. Ifrågavarande moment slutar sålunda: »dock må ersättningen, i den mån den använts för anskaffande av annat eller andra fartyg, icke upptagas såsom intäkt för senare beskattningsår än det varunder den sålunda använts.»

Meningen med denna bestämmelse torde vara, att sedan nytt fartyg anskaffats och därmed avskrivningsunderlag framkommit någon anledning att uppskjuta taxeringen ytterligare ej föreligger. Tekniskt sker taxeringen i regel genom avskrivning på det nya fartyget. I fråga om aktiebolag möter sådan avskrivning inga hinder. Däremot uppstå svårigheter, så snart enskilda personer äro ägare till fartyget, vilket är regel i fråga om fiskebåtar och i fraktfart sysselsatta motorseglare upp till ca 500 ton. Förnyelsen av detta tonnage, varav en stor del är gammalt och omodernt, framstår som en angelägenhet av första ordningen. Stora svårigheter möta dock härför på grund av rådande priser för nybyggnader, vilka priser icke kunna förväntas falla i nämnvärd grad.

Då det sålunda måste anses vara ett allmänt intresse, att även denna del av näringslivet uppmärksammas — nybyggnad av fiskerifartyg uppmuntras i viss mån genom fiskerilån — framstår det som en inkonsekvens, att båtägare, som avyttra äldre fartyg för att i samband med försäljningen eller kort tid därefter anskaffa nytt tonnage, enligt anvisningarna till 29 § KL tvingas erlagga skatt på de vid försäljningen återvunna värdeminskingsavdragen, medan på det nya fartygets anskaffningsvärde regelmässigt endast viss bråkdel årligen får avdragas som värdeminskning. Skulle under det beskattningsår, försäljningen sker, köp av nytt fartyg ej vara avslutat eller kontrakt tecknat, finnes icke någon som helst möjlighet till nedsättning i taxeringen.

Den ovan nämnda tillfälliga rätten till uppdelning även vid försäljning av fartyg samt de av taxeringsmyndigheterna på grund av under senare år rådande exceptionella förhållanden medgivna s. k. överprisavdragen på nyförvärven ha gjort det möjligt att i viss mån kompensera taxeringen av återvunna värdeminskingsavdrag.

Sedan numera rätten till uppdelning upphört och i den mån prisnivån stabiliseras motiveringen för överprisavdrag försvinner, måste den skattskyldige, samtidigt som han oftast ådrager sig stor skuldsättning för den nyanskaffade båten, ytterligare öka skulden för att betala skatt efter en skattesats, som måste framstå som orimlig i jämförelse med vad som skulle utgått, därest beloppen taxerats de år avdragen utnyttjats. Detta förhållande framstår icke blott som orättvist mot den enskilde fartygsägaren utan även som en stark hämsko på en utveckling, som bör eftersträvas.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

a. att riksdagen måtte besluta sådan ändring av 28 § 2 mom. KL, att rätten till fördelning av viss intäkt måtte gälla även vid försäljning av fartyg, samt att anvisningarna till 29 § punkt 3 d. erhåller sådan lydelse, att därav tydligt framgår rätten att å nytt fartygs anskaffningsvärde avskrivna vad som återvunnits av värdeminskningssavdrag å tidigare innehaft fartyg, samt

b. att utskottets sekretariat måtte utarbeta förslag till lagtext beträffande dessa ändringar.

Stockholm den 17 januari 1950.

Gunnar Spetz.